

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

Tételcímek a középszintű szóbeli érettségi vizsgára, 12.D, 2021-22. tanév

IRODALOM

MŰVEK A MAGYAR IRODALOMBÓL I. Kötelező szerzők

1. Petőfi Sándor hitvesi költészetének jellegzetes motívumrendszere
2. Az utolsó alkotói fellángolás – Arany János „*Őszikék*”-ciklusa (1877)
3. Poétikai megoldások Ady Endre költői önszemléletében
4. Filozófiai kérdések, műfaji, nyelvi sokszínűség Babits Mihály *Levelek Iris koszorújából* című kötetében
5. Az elbeszélői látásmód és társadalombírálat Kosztolányi Dezső *Édes Anna* című regényében
6. József Attila első költői korszaka (1929-ig)

MŰVEK A MAGYAR IRODALOMBÓL II. Választható szerzők

7. Reneszánsz értékek Balassi Bálint lírájában
8. Stílusok és műfajok sokfélesége Csokonai Vitéz Mihály lírájában
9. Berzsenyi Dániel elégiáinak világa
10. A szegénység és a nyomor megjelenítése Móricz Zsigmond kisepikájában
11. Bibliai és antik hagyományok Radnóti Miklós eclogaköltészetében
12. A holokauszt-téma, Kertész Imre *Sorstalanság* c. regénye

MŰVEK A MAGYAR IRODALOMBÓL III. Kortárs szerzők

13. Lázár Ervin „tündéri realizmusa”, a *Csillagmajor* c. novelláskötet

MŰVEK A VILÁGIRODALOMBÓL

14. A *Biblia* néhány jellegzetes műfajának bemutatása
15. A világirodalmi romantika és egy szabadon választott romantika korabeli irodalmi mű elemzése (Puskin *Jevgenyij Anyegin* c. verses regénye vagy E. A. Poe *A Morgue utcai kettős gyilkosság* c. elbeszélése)
A romantika irodalma
16. A totális diktatúra megjelenítése Thomas Mann *Mario és a varázsló* c. elbeszélésében

SZÍNHÁZ ÉS DRÁMA

17. Szerkesztésmód, az eszmék szerepe és létértelmezés – a drámai költemény műfajának meghatározó szerepe Madách Imre *Az ember tragédiája* című művében
18. Groteszk és abszurd ábrázolásmód Örkény István *Tóték* c. drámájában

AZ IRODALOM HATÁRTERÜLETEI

19. Női sorsok ábrázolója – Szabó Magda *Az ajtó* c. regényének összevetése Szabó István azonos című filmjével

INTERKULTURÁLIS JELENSÉGEK ÉS A HATÁRON TÚLI IRODALOM

20. Csokonai-kultusz Debrecenben, irodalmi emlékhelyek

MAGYAR NYELV

KOMMUNIKÁCIÓ

1. A kommunikációs folyamat tényezőinek, céljainak érvényesülése adott beszédhelyzet elemzésével
2. A tömegkommunikáció jellemzői, funkciói és megjelenési formái

A MAGYAR NYELV TÖRTÉNETE

3. A nyelvtörténet forrásai: kézírásos és nyomtatott emlékek (TA, HB, ÓMS)
4. A nyelvújítás lényege és jelentősége
5. A magyar nyelv eredete, finnugor rokonságának bemutatása

EMBER ÉS NYELVHASZNÁLAT

6. A jel, a jelek, jelrendszerek a nyelvi és nem nyelvi közlésben
7. Csoportnyelvek, rétegnelvek, szaknyelvek, hobbinyelvek: szleng és argó

A NYELVI SZINTEK

8. A magyar helyesírás rendszerszerűsége
9. A morféimák, szóelemek szerepe és helyes használata a szóalakok felépítésében
10. Az alapszófajok, a viszonyozók és a mondatszók
11. A mondat fogalma, egyszerű mondat elemzése

A SZÖVEG

12. A továbbtanuláshoz, ill. a munka világában szükséges szövegtípusok (önéletrajz, motivációs levél)
13. Az intertextualitás jelensége

RETORIKA

14. A retorika mint a meggyőzés művelete a gondolatközlésben
15. Az érv felépítése. Az érvelés logikája, technikája; az érvek elrendezése
16. A kiselőadás és a vizsgafelelet felépítése

STÍLUS ÉS JELENTÉS

17. Egyjelentésű, többjelentésű szó, homonima, szinonima, hasonló alakú szópár, ellentétes jelentés
18. Egynyelvű szótárak
19. Az egyszerűbb szóképek köznyelvi és szépirodalmi szövegekben: hasonlat, metafora, megszemélyesítés, metonímia
20. Az egyszerűbb alakzatok: felsorolás, ismétlődés, ellentét, gondolatrítmus

Debrecen, 2022. február 1.

Jónás Dániel,
magyartanár